

Predlog

CRNA GORA
VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

INFORMACIJA O PRIMJENI ČLANA 81 ZAKONA O STRANCIMA
(izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja preko diplomatsko-konzularnog predstavništva u državi porijekla stranca)

oktobar 2022. godine

UVOD

Akcionim planom za Pregovaračko poglavlje 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost, predviđeno je donošenje novog Zakona o strancima, radi daljeg usaglašavanja sa propisima EU. S tim u vezi, Skupština Crne Gore usvojila je Zakon o strancima ("Službeni list CG", br. 12/2018 i 3/2019), i isti je počeo da se primjenjuje od 3. marta 2018. godine.

Pored ostalih novina, koje su propisane u Zakonu o strancima, značajno je pomenuti uvođenje novog osnova za izdavanje dozvole za privremeni boravak stranaca radi sezonskog zapošljavanja, u smislu da je zakonom propisano da se zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad, stranca podnosi Ministarstvu unutrašnjih poslova, preko diplomatsko-konzularnog predstavništva u državi porijekla. Podsjećanja radi do tada je podnošenje zahtjeva za izdavanje ovih dozvola bilo moguće samo u Područnim jedinicama i filijala Ministarstva unutrašnjih poslova.

Cilj obrađivača Zakona o strancima dalje usklađivanje zakonodavstva sa Direktivom Evropskog parlamenta i savjeta 2014/36/EU od 26. februara 2014. godine o uslovima za ulazak i boravak državljanima trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika. Treba imati u vidu i da je ovo bila jedna od obaveza iz Pregovaračkog poglavlja 2 – Sloboda kretanja radnika.

S obzirom da se u praksi član 81 Zakona o strancima nije primjenjivao, odnosno nijesu stvorene tehničke pretpostavke za izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Crne Gore u inostranstvu, a s obzirom da se i praksa država članica EU u vezi sezonskog zapošljavanja stranaca u međuvremeni promijenila, to je 6. decembra 2021. godine održan sastanak u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Na ovom sastanku su prisustvovali **Miroslav Zeković**, v.d. generalnog direktora Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance, **Stanica Popović**, v.d. generalne direktorice Generalnog direktorata za konzularne poslove i dijasporu u MVP, **Ivana Đurović**, državna sekretarka u Ministarstvu ekonomskog razvoja, **Jevrosima Pejović**, v.d. generalne direktorice Direktorata za rad i zapošljavanje, **Dragan Dašić**, načelnik Direkcije za strance, migracije i readmisiju, **Bojan Nišavić**, samostalni savjetnik I u Direkciji za strance, migracije i readmisiju, **Daro Bečanović**, načelnik Službe za informaciono komunikacione tehnologije, informacionu bezbjednost i sisteme tehničkog nadzora, **Dejan Žarković**, Služba za informaciono komunikacione tehnologije, informacionu bezbjednost i sisteme tehničkog nadzora, **Ana Leković**, samostalna savjetnica I u Direkciji za pristup tržištu rada, **Mira Dašić**, direktorica Direkcije za viznu politiku, prelete i tranzit u MVP i **Lazar Popović**, načelnik Odjeljenja za upravljanje informacionim sistemima u MVP.

Na ovom sastanku su donijeti sljedeći zaključci:

1. **Da Direktorat za upravne poslove, državljanstvo i strance u saradnji sa Službom za informaciono komunikacione tehnologije, informacinu bezbjednost i sisteme tehničkog nadzora i Ministarstvom vanjskih poslova - Direktoratom za konzularne poslove i dijasporu pripremi detaljnu analizu koja se odnosi na primjenu člana 81 Zakona o strancima, kojim je propisano da zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja, stranac podnosi Ministarstvu, preko diplomatsko-konzularnog predstavništva u državi porijekla.**

2. Da nakon pripreme detaljne analize koja se odnosi na primjenu člana 81 Zakona o strancima, Ministarstvo ekonomskog razvoja obezbijedi TAIEX podršku, sastanak na kome bi se diskutovalo o najboljim praksama EU i odredbi 81 Zakona o strancima.
3. Da Odjeljenje za upravljanje informacionim sistemima MVP-a i Služba za informaciono komunikacione tehnologije, informacionu bezbjednost i sisteme tehničkog nadzora MUP-a, izvrše uvid u tehničku opremu namijenjenu za opremanje DKP-a za izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja, radi određivanja moguće namjene.
4. Da se na nivou Međuresorske radne grupe za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima analizira i važeća odredba člana 79 Zakona o strancima kojim je pored ostalog propisano da izuzetno, zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad može podnijeti i poslodavac u mjestu namjeravanog boravka stranca.

S obzirom da je donijeta nova Uredba o organizaciji i načinu rada državne uprave, kao i da je došlo do kadrovskih promjena u pojedinim organima uprave, 04.07.2022. godine održan je još jedan sastanak u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Na ovom sastanku su prisustvovali **Radovan Popović**, v.d. generalnog direktora Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance, **Stanica Popović**, v.d. generalne direktorice Generalnog direktorata za konzularne poslove i dijasporu u MVP, **Dragan Dašić**, načelnik Direkcije za strance, migracije i readmisiju, **Nataša Mirotić**, samostalna savjetnica I u Direkciji za strance, migracije i readmisiju, **Ana Leković**, samostalna savjetnica I u Direkciji za pristup tržištu rada, **Mira Dašić**, direktorica Direkcije za viznu politiku, prelete i tranzit u MVP, **Lazar Popović**, načelnik Odjeljenja za upravljanje informacionim sistemima u MVP i **Aleksandra Mugoša**, šefica RG za PP 2 – Sloboda kretanja radnika.

Na ovom sastanku su donijeti sljedeći zaključci:

1. S obzirom da je istaknut značaj i ocijenjeno pohvalno uvođenje odredbe člana 81 Zakona o strancima (izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja preko diplomatsko-konzularnog predstavništva u državi porijekla stranca), prisutni su se saglasili da ista ostane u Zakonu o strancima i da Međuresorska radna grupa za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima kreira odredbu koja će odložiti primjenu ovog člana do dana pristupanja Crne Gore EU.
2. Potrebno je da, predstavnici Odjeljenja za upravljanje informacionim sistemima MVP-a i Službe za informaciono komunikacione tehnologije, informacionu bezbjednost i sisteme tehničkog nadzora MUP-a održe sastanak sa ciljem pronalaženja rješenja, odnosno mogućnosti da se oprema namijenjena za opremanje DKP-a za izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja iskoristi za uzimanje biometrijskih podataka i za potrebe crnogorskih državljanina.

I. ANALIZA PRIMJENE ČLANA 81 ZAKONA O STRANCIMA

1. Analiza trenutnog stanja s aspekta rada MUP-a

Zakonom o strancima ("Službeni list CG", br. 12/2018 i 3/2019), uređuju se uslovi za ulazak, izlazak, kretanje, boravak i rad stranaca u Crnoj Gori. Članom 66 stav 1 zakon (privremeni boravak radi rada), propisano je da stranac u Crnoj Gori može da radi na osnovu dozvole za privremeni boravak i rad ili potvrde o prijavi rada, ako ovim zakonom nije drukčije

propisano. Dozvola za privremeni boravak i rad, prema namjeni, može se izdati radi zapošljavanja stranca; sezonskog zapošljavanja stranca i rada upućenog radnika. Dozvola za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja i sezonskog zapošljavanja izdaje se strancu koji: ima sredstva za izdržavanje; ima obezbijeđen smještaj; ima zdravstveno osiguranje; ima važeću stranu putnu ispravu ili ličnu kartu koju mu je izdao nadležni organ druge države, čiji rok važenja mora biti najmanje tri mjeseca duži od roka na koji se odobrava boravak ili putnu ispravu za lice bez državljanstva; mu nije izrečena zabrana ulaska i boravka u Crnoj Gori; u Crnoj Gori nije pravosnažno osuđen na безусловnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili su prestale pravne posljedice osude; u državi porijekla nije pravosnažno osuđen na безусловnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili su prestale pravne posljedice osude; ne postoje smetnje iz razloga nacionalne, odnosno unutrašnje bezbjednosti ili javnog zdravlja; priloži dokaz o opravdanosti zahtjeva za izdavanje dozvole. Kao dokaz o opravdanosti zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja i sezonskog zapošljavanja stranac prilaže: pisanu ponudu poslodavca za zapošljavanje stranca na određenom radnom mjestu; dokaz o stečenom nivou obrazovanja i kvalifikacije i dokaz o zdravstvenoj sposobnosti.

Dozvola za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja izdaje se sa rokom važenja do šest mjeseci u vremenskom periodu od jedne godine. Izuzetno, ako obavljanje sezonskih poslova to zahtijeva, dozvola se može produžiti, za još dva mjeseca kod istog ili drugog poslodavca, pri čemu rok važenja dozvole ne može biti duži od osam mjeseci u vremenskom periodu od jedne godine. Poslodavac je dužan da, u roku od osam dana od dana izdavanja dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja, sa strancem zaključi ugovor o radu i prijavi ga na obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa propisima o radu.

Zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad stranac podnosi lično Ministarstvu u mjestu boravka, na propisanom obrascu. Prilikom podnošenja zahtjeva, od stranca se uzima fotografija, otisak dva prsta i digitalizovani svojeručni potpis, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izdavanje lične karte. Izuzetno, zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad može podnijeti i poslodavac u mjestu namjeravanog boravka stranca. O prijemu zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad Ministarstvo izdaje potvrdu, u kojoj je određen rok u kojem podnosilac zahtjeva može preuzeti dozvolu.

Dozvolu za privremeni boravak i rad izdaje Ministarstvo uz prethodno mišljenje Agencije i policije o postojanju smetnji iz razloga nacionalne, odnosno unutrašnje bezbjednosti. Ako Ministarstvo ne dobije mišljenja u propisanom roku, smatraće se da ne postoje smetnje za izdavanje dozvole za privremeni boravak. O odbijanju zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak odlučuje se rješenjem.

Članom 81 Zakona o strancima ("Službeni list CG", br. 12/2018 i 3/2019), propisano je sljedeće:

Zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja, stranac podnosi Ministarstvu, preko diplomatsko-konzularnog predstavništva u državi porijekla.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana stranac podnosi lično.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, stranac je dužan da priloži dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 43 stav 1 tač. 1, 2, 3, 4, 7 i 9 ovog zakona, kao i dokaze o opravdanosti zahtjeva iz člana 69 stav 1 tač. 1 i 3 ovog zakona.

Prilikom podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana, od stranca se uzima fotografija, otisak dva prsta i digitalizovani svojeručni potpis, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izdavanje lične karte.

O prijemu zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad iz stava 1 ovog člana diplomatsko-konzularno predstavništvo strancu izdaje potvrdu, u kojoj je određen rok u kojem podnosilac zahtjeva može preuzeti dozvolu.

Dozvola za privremeni boravak i rad strancu se uručuje preko diplomatsko-konzularnog predstavništva.

Bliže uslove i način podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana i uručjenja te dozvole propisuje Ministarstvo.

Takođe, u stavu 2 člana 221 Zakona o strancima ("Službeni list CG", br. 12/2018 i 3/2019), propisano je da će se odredba člana 81 ovog zakona primjenjivati od 1. januara 2021. godine.

Isto tako Ministarstvo unutrašnjih poslova/Direktorat za upravne poslove, državljanstvo i strance, shodno članu 81 stav 7 izradio je **Pravilnik o bližim uslovima i načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja kao i uručnju ove dozvole**. Pored Zakona o strancima kojim se uređuje rad stranaca u Crnu Goru, stupanjem na snagu ovog Pravilnika stvorio se pravni osnov za početak izdavanja dozvola za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja.

Direktorat za upravne poslove, državljanstvo i strance je organizovao za određeni broj obuka za službenike Ministarstva vanjskih poslova, prvo teoriske, a zatim i jednog dijela praktične, dok bi se preostali dio obuke mogao realizovati tek prilikom instalacije aplikacija u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Crne Gore.

Kako se član 81 Zakona o strancima **isključivo odnosi na izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja**, a s obzirom da dominantan udio u zapošljavanju stranaca u Crnoj Gori predstavlja zapošljavanje do jedne godine (tako je npr. u 2020. godini izdato 19.354 dozvola za rad i zapošljavanje stranaca, od čega za sezonsko zapošljavanje stranaca samo 347, u 2021. godine izdato je oko 20.500 dozvole za rad i zapošljavanje stranaca, od tog broja za sezonsko zapošljavanje stranaca izdato je 1.292, **to smo mišljenja da treba preispitati navedenu odredbu Zakona o strancima, koja još uvijek nije zaživjela u praksi i odložiti njenu primjenu do ulaska Crne Gore u EU.** Takođe, postavlja se pitanje, da li je isplativo za stranca koji npr. živi u Nišu, Kragujevcu, Prijepolju da lično aplicira za sezonsku dozvolu u DKP CG u Beogradu, a da nakon što se ta dozvola odobri ponovo lično pođe u Beograd da istu podigne, jer se podnošenje zahtjeva i podizanje dozvole vrši lično.

2. Statistika izdatih dozvola za sezonsko zapošljavanje

U 2016. godini izdato je ukupno 14.588 dozvola za rad I zapošljavanje stranaca (10.834 u kvoti i 3.754 van kvote). Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti, posmatrano prema vrstama dozvola, 56,92% je izdato za zapošljavanje stranaca (6.167), **31,39% za sezonsko zapošljavanje stranaca ili 3.401 dozvola** i 11,69% za pružanje ugovorenih usluga (1.266).

U 2017. godini izdato je ukupno 20.969 dozvola za rad i zapošljavanje stranaca (14.259 u kvoti I 6.710 van kvote). Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti, posmatrano prema vrstama dozvola, 65,96% je izdato za zapošljavanje stranaca (9.405), **22,06% za sezonsko zapošljavanje stranaca ili 3.146 dozvola** i 11,98% za pružanje ugovorenih usluga (1.708).

U 2018. godini izdato je ukupno 26.327 dozvola za rad i zapošljavanje stranaca (15.132 u kvoti i 11.195 van kvote). Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti, posmatrano prema vrstama dozvola, 77,82% je izdato za zapošljavanje stranaca (11.776), **18,96% za sezonsko zapošljavanje stranaca ili 2.869 dozvola** i 3,22% za pružanje ugovorenih usluga (487).

U 2019. godini izdato je ukupno 27.634 dozvola za rad i zapošljavanje stranaca (15.582 u kvoti i 12.052 van kvote). Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti, posmatrano prema vrstama dozvola, 80,30% je izdato za zapošljavanje stranaca (12.513), **a 19,70% za sezonsko zapošljavanje stranaca ili 3.069 dozvola.**

U 2020. godini izdato je ukupno 19.354 dozvola za rad i zapošljavanje stranaca (11.289 u kvoti i 8.065 van kvote). Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti, posmatrano prema vrstama dozvola, 96,93% je izdato za zapošljavanje stranaca (10.942), **a 3,07% za sezonsko zapošljavanje stranaca (347).**

U 2021. godini izdato je ukupno 20.580 dozvole za rad i zapošljavanje stranaca (12.785 u kvoti i 7.795 van kvote) što je za 1.226 ili 6,33% dozvola više u odnosu na isti period 2020. godine (19.354). Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti, posmatrano prema vrstama dozvola, 89,89% je izdato za zapošljavanje stranaca (11.493), **a 10,11% za sezonsko zapošljavanje stranaca (1.292).**

Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti, posmatrano po godinama, najveći broj dozvola se izdaje radi zapošljavanja, dok se broj dozvola koji se izdaje radi sezonskog zapošljavanja iz godine u godinu smanjuje. Očigledno je da su Crnoj Gori potrebni radnici tokom čitave godine. Pretežno učešće u ukupnom broju dozvola imaju četiri grupe zanimanja: građevinarstvo, usluge smještaja i ishrane, trgovina i ostale uslužne djelatnosti. Najveći broj dozvola se izdaje za strane radnike koji dolaze sa prostora bivše SFRJ (Srbija, BIH, Makedonije, Kosovo), zatim Albanije, Turske i Rusije.

Pretežno učešće u ukupnom broju dozvola za sezonsko zapošljavanje stranaca imaju državljani Srbije (oko 70%), BIH (oko 15%), Makedonije (oko 7%) i Kosova (oko 5%).

3. Direktiva Evropskog Parlamenta i Savjeta 2014/36/EU

Prije svega treba imati u vidu činjenicu da se u poslednjih desetak godina pravna tekovina na području migracija intenzivno se razvija. Područje migracija, posebno pitanja useljavanja i rada stranaca, bilo je prepušteno uglavnom nacionalnim zakonodavstvima. Danas se zakonodavstvom Evropske unije uređuju brojna migraciona pitanja, od spajanja porodice, prava stranaca sa stalnim boravkom i njihov status, regulisanje boravka istraživača, studenata, učenika, volontera pa do useljavanja visokokvalifikovane radne snage, izdavanja jedinstvene dozvole za boravak i rad, rad sezonskih radnika, kao i kažnjavanja poslodavaca koji zapošljavaju strance koji nezakonito borave na teritoriji država članica.

Akcionim planom za Pregovaračko poglavlje 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost, predviđeno je donošenje Zakona o strancima, radi daljeg usaglašavanja sa propisima EU. U novembru 2014. donijeta je Analiza sistema legalnih migracija u Crnoj Gori, koja je izrađena

uz pomoć TAIEX eksperata i dostavljena EK na uvid. Ova Analiza je pokazala trenutne pravne, institucionalne, tehničke, kao i potreba za obukama u oblasti legalnih migracija. Od strane EK tada smo dobili mišljenje da je ovo dobro struktuiran dokument i da je pravni okvir djelimično usklađen. **Takođe, sugerisano je da na listu direktiva koje je potrebno u potpunosti uskladiti mora uključiti i dvije nove direktive, usvojene 2014. godine, i to: Direktiva 2014/36/EU Evropskog parlamenta i Savjeta o uslovima ulaska i boravka za državljane trećih zemalja u cilju zapošljavanja kao sezonskih radnika i Direktivu 2014/66/EU Evropskog parlamenta i Savjeta o uslovima ulaska i boravka državljana trećih zemalja preko intrakorporativnog transfera.**

Cilj ove direktive je da doprinese djelotvornom upravljanju migracionim tokovima za posebnu kategoriju sezonske privremene migracije i obezbjeđivanju pristojnih uslova života i rada za sezonske radnike određivanjem poštenih i transparentnih pravila za prihvatanje i boravak i utvrđivanjem prava sezonskih radnika, uz istovremeno obezbjeđivanje podsticaja i zaštitnih mjera za sprečavanje prekoračenja boravka ili prelaska privremenog boravka u stalni boravak.

Zahtjev za prihvatanje u statusu sezonskog radnika treba da bude moguć samo ako državljani treće zemlje boravi van teritorije država članica, dok najduže moguće trajanje boravka treba da odrede države članice i ograniče ga na rok između pet i devet mjeseci koji, zajedno s definicijom sezonskog rada, treba da obezbijedi da je rad zaista privremenog tipa.

Direktiva 2014/36/EU Evropskog parlamenta i Savjeta o uslovima ulaska i boravka za državljane trećih zemalja u cilju zapošljavanja kao sezonskih radnika **je prenijeta u Zakon o strancima** ("Službeni list CG", br. 12/2018 i 3/2019) i isti se primjenjuje od 3. marta 2018. godine, izuzev člana 81 (**izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja preko diplomatsko-konzularnog predstavništva u državi porijekla stranca**). Od početka primjene Zakona o strancima, stranci podnose zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja, lično Ministarstvu unutrašnjih poslova, u mjestu boravka, na propisanom obrascu.

4. Analiza trenutnog stanja s aspekta rada MVP

Sastavni dio Ministarstva vanjskih poslova su diplomatsko-konzularna predstavništva: ambasade, misije pri međunarodnim organizacijama i generalni konzulati. Misije pri međunarodnim organizacijama ne obavljaju konzularne poslove, kao ni Ambasada Crne Gore pri Svetoj Stolici i Suverenom Malteškom Viteškom Redu. Konzularni poslovi se obavljaju u 26 ambasada (Tirana, Buenos Ajres, Beč, Brisel, Sarajevo, Sofija, Pariz, Atina, Zagreb, Rim, Peking, Priština, Budimpešta, Skoplje, Berlin, Varšava, Bukurešt, Moskva, Vašington, Ljubljana, Beograd, Ankara, Abu Dabi, London, Kijev, Madrid), četiri generalna konzulata (Frankfurt, Njujork, Sremski Karlovci, Istanbul) i u Kancelariji Ambasade Crne Gore u Republici Turskoj sa sjedištem u Bakuu, Republika Azerbejdžan.

Shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva vanjskih poslova iz februara 2021. najviše izvršilaca na konzularnim poslovima je u Frankfurtu i Njujorku po dva, dok je u svim ostalim DKP-ima koji obavljaju konzularne poslove po jedan izvršilac, **što znači da ukupno 33 izvršioca u cijeloj DK mreži obavlja konzularne poslove.** Osim toga, pojedina predstavništva pružaju značajno veći broj konzularnih usluga od ostalih prvenstveno zbog mogućnosti prijema zahtjeva za izdavanje pasoša (Frankfurt, Njujork, Beograd), te primljenih zahtjeva za vize (Beograd, Peking).

Takođe, *osim DKP-a u Frankfurtu, Njujorku i Beogradu ni u jednom drugom DKP-u nisu stvorene tehničke pretpostavke za rad na poslovima izdavanja dozvola za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja* iako je i u tim DKP-ima neophodna modernizacija opreme koja pripada MUP-u budući da je procijenjeno da je ista dotrajala.

Imajući u vidu navedeno, kao i dodatne troškove koji bi nastali uslijed potrebe stvaranja neophodnih tehničkih pretpostavki i povećanja broja izvršilaca za rad na konkretnim poslovima u DKP-ima, **smatramo da trenutno nije racionalno izdavati dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja preko DKP-a Crne Gore.**

II. OBEZBIJEDI TAIEX PODRŠKU MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA

S obzirom da tadašnje Ministarstvo ekonomskog razvoja nije uspjelo blagovremeno da obezbijedi TAIEX podršku, Ministarstvo unutrašnjih poslova se, posredstvom Misije Crne Gore pri Evropskoj uniji, obratilo Generalnom direktoratu EK za unutrašnje poslova (DG HOME), *sa pitanjem da li možemo da odložimo primjenu člana 81 Zakona o strancima do ulaska Crne Gore u EU.*

Od strane DG HOME-a su posebno podcrtali da imamo u vidu da države članice EU *zadržavaju nadležnosti u ovoj oblasti tj. da nije sve regulisano na nivou EU, tako da smo mišljenja da do ulaska Crne Gore u EU, dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja možemo izdavati u PJ i FIL MUP-a u Crnoj Gori,* a nakon ulaska Crne Gore u EU, ove dozvole ćemo izdavati preko DKP CG.

Imajući u vidu navedeno, kao i dodatne troškove koji bi nastali uslijed potrebe stvaranja neophodnih tehničkih pretpostavki i povećanja broja izvršilaca za rad na konkretnim poslovima u DKP-ima, mišljenja smo da nije racionalno, u ovom trenutku izdavati dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja preko DKP-a Crne Gore. Treba imati u vidu da pored ove odredbe u Zakonu o strancima postoji značajan dio odredaba čija je primjena takođe odložena do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

III. OPREMU NAMIJENJENU ZA OPREMANJE DKP-A ZA IZDAVANJE DOZVOLA ZA PRIVREMENI BORAVAK I RAD RADI SEZONSKOG ZAPOŠLJAVANJA

U vezi ovog zaključka Ministarstvo unutrašnjih poslova/Služba za informaciono komunikacione tehnologije, informacionu bezbjednost i sisteme tehničkog nadzora je kontaktiralo Odjeljenje za upravljanje informacionim sistemima u MVP-a, i zaključeno je da dostavljena radna stanica ne zadovoljava standarde MUP-a, jer se ne vrši digitalno potpisivanje biometrijskih i ličnih podataka uzetih od građanina.

MVP raspolaže sa mobilnim biometrijskim stanicama za uzimanje biometrijskih i ličnih podataka, koje su prvobitno bile namijenjene za opremanje DKP-a za izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja. S obzirom da se predlaže da izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja se ne vrši u DKP-ima, MVP razmatra mogućnost da ove mobilne biometrijske stranice iskoristi za zaprimanje zahtjeva za izdavanje pasoša. Budući da pomenuta oprema hardverski zadovoljava standarde za ove namjene, s tim što ne posjeduje softver koji je kompatibilan sa softverom MUP-a, MVP predlaže da se, u saradnji sa MUP-om, sagledaju mogućnosti da se

ova oprema iskoristi za uzimanje biometrijskih podataka za izdavanje pasoša u DKP (trenutno ovu opremu imaju samo 3 DKP-a: GK Njujork, GK Frankfurt i ACG u Beogradu).

IV. ANALIZA VAŽEĆE ODREDBA ČLANA 79 ZAKONA O STRANCIMA

Ovaj zaključak je definisan u smislu da se na nivou Međuresorske radne grupe za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima analizira i važeća odredba člana 79 Zakona o strancima kojim je pored ostalog propisano da izuzetno, zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad može podnijeti i poslodavac u mjestu namjeravanog boravka stranca.

S tim u vezi ističemo da je aktom, 01Broj: 078/21-22667 od 08.11.2021. godine, ministar unutrašnjih poslova obrazovao Međuresorsku radnu grupu za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima. Pored predstavnika MUP-a u ovoj MRG grupi su i predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva vanjskih poslova, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Uprave prihoda i carina, **Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore**, Crvenog krsta Crne Gore, Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) - Predstavništvo u Crnoj Gori, Međunarodne organizacije za migracije (IOM) i NVO Juventasa.

Podsjećanja radi, članom 79 stav 4 Zakona o strancima je definisano da zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad **može podnijeti i poslodavac u mjestu namjeravanog boravka stranca. Inače, ovo je izuzetak od pravila jer je u prvom stavu propisano da samo stranac lično može podnijeti zahtjev.**

S aspekta rada MUP-a postoje tehnički uslovi za zaprimanje ovih zahtjeva, u praksi se vrlo rijetko ili nikako ne koristi ova mogućnost, tako da će se ovo pitanje razmotriti na MRG, posebno uvažavajući mišljenje Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore,